

Det er jo i Reglen praktiske Mænd, man vælger ind i Skolekommissionen.

Seg skal slutte disse faa Bemærkninger med det Ønske og det Haab, at dette Forslag ikke maa være blevet forelagt forgesves, og at man med Resignation fra alle Sider vil søge at faa en saa god og gavnlig Lov ud deraf som muligt, en Lov, som kan skabe virkelig gode Kaar for Skolevæsenet omkring i Landet. Det tror jeg, vil være den bedste Løn, man kan give den højtærede Minister for det udmærkede Arbejde, han har nedlagt i dette Forslag.

Wistoft: Sige fra den nuværende Almueskoles Grundlæggelse, som jeg regner fra Aaret 1814, indtil denne Tid, har det været en almindelig Opfattelse, at Lærerne i vort Land i økonomisk Henseende skulle være stillede paa samme Standpunkt som Middelfstanden. At dette har været Tilfældet, har vist sig gavnligt for Landet, thi naar Lærerne skulde være, hvad de bør være, bør de indtage en Stilling, der kan give dem den Anseelse, de have Krav paa. Fra flere Sider har der under disse Dages Forhandling Lydt Udtalelser om, at den Løn, der foreslaas tillagt Lærerne, er rigelig. Jeg vil dertil sige, at naar dette Lovforslag bliver vedtaget, og dersom Jordlodden saa tages bort fra Lærerne, saa at deres Begyndelsesløn kun bliver 1,000 Kr. og for en Andenlærer 600—700 Kr., vil jeg dog bede ærede Medlemmer om at gøre det Regnestykke op, hvorledes disse Lønninger paa 1,000 og 600 Kr. skulle slaa til fra det ene Aar til det andet, naar de samtidig maa løbe deres Fornødenheder efter Vægt og Maal. Jeg tror ikke, at man med Rette kan sige, at det er rigelige Lønninger. Det kan være, at de kunne gaa an, og maaſte kunne de kaldes passende, men det er da ogsaa det allerhøjeste, man kan sige om dem. Jeg tror for øvrigt ikke, at de tarvelige Fornødenheder, der kan være Tale om, kunne faas for en saa billig Penge. Lad os f. Eks. tage en Andenlærers Løn, 600—700 Kr. Enhver af os, der har en Dreng at sætte i Haandværkerlære, ved, at nu til Dags maa han selv holde sig med Kost og Logis. Skal man saa tinge han ind et Sted, saa koster det 50 Kr. om Maaned. Altsaa, der gaar 600 Kr. end alene til Husly og Kost, saa er der endda tilbage Udgifter til Bøger eller andre Fornødenheder. Jeg tror derfor nok, vi maa sige, at det er en tarvelig Løn, der her foreslaas. Naar vi have set gennem Tiderne være Lærere være med til at vække vort Folkeliv, og naar vi have set den Udvikling, der her har fundet

Sted, saa vide vi alle, og især de, der sidde i dette Ting med Vægmandsindsigt, at, man skylder at holde Lærerstanden oppe og lønne dem anstændigt. Vi maa derfor efter min Mening enhver for sig bidrage sit til, at dette Forslag, som ligger her paa Tingets Bord, kommer til at gaa ud som Lov. Vi skylder Lærerne dette saa meget mere, som man ikke kan sige, at det jo kan blive ved det bestaaende; thi der er i Virkeligheden overmaade stor Tilbagegang i Lærernes Lønning, idet Sædpriserne ere faldne i meget betydelig Grad. Det synes derfor, at man skylder de Lærere, hvis Løn paa den Vis er nedsat, og som stadig trænges af smaa Kaar, at forhindre dem fra at gaa ned i det, man kalder Armød. Derfor siger jeg, at selv om vi ikke faa andet ud af det, saa maa vi dog anvende Flid paa at faa denne Reform gennemført, for at holde Lærerne oppe paa en anstændig Løn. Der var nok et æret Medlem — jeg tror, det var det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (N. J. Jensen) — der i Jorgaars udtalte, at det vilde være en Glæde for os, om vi kom hjem med en Skolelov, naar det hele, vi havde faaet, var en Lønningforbedring for Lærerne. Jeg siger tværtimod, at dersom vi gøre dette, og selv om vi ikke naa andet, saa gøre vi en god Gerning derved, og vi faa ogsaa Tak derfor. Det er naturligvis ikke min Mening, at vi ikke skulde kunne naa mere. Jeg haaber tværtimod paa, at vi naa meget mere gennem dette Lovforslag, der er baaret frem af den højtærede Minister paa en saadan Maade, at man maa høre, at han ønsker at faa det gennemført. Jeg tror netop paa, at de modstaaende Anstuelser, der maatte komme frem ved Behandlingen af de forskellige Paragraffer, nok skulle jævnes med hinanden, saa at vi faa en Skolelov, som vil være til Gode og Gavn for vort Land. — Der er kun et Par enkelte Punkter, som jeg endnu vil berøre. Det ærede Medlem for Ringløbing Amts 1ste Valgkreds (F. C. Christensen) udtalte som sin Anstuelſe, at man maatte gøre en Del af Lønnen flydende, saa vidt endogſaa, at man kunde lægge 6 Kr. paa hvert skolepligtigt Barn, som de kunde tage med fra Almueskolen til en anden Skole. Jeg siger, at det er dog at drive denne Sag lovlig vidt. Den Løn, man tillægger Læreren, maa man virkelig lade ham beholde; efter mit Begreb er den ikke for stor. Man skal ikke kunne bruge Skolepengene til at boycotte Læreren med, til at sulte ham ud lige til de 180 Kr., som det ærede Medlem omtalte. Dette vilde